

ที่ นร 1305/ 3403

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

๘/๑๕

๑๘ เมษายน ๒๕๔๓

เรื่อง การดูแลกำกับให้หน่วยราชการทุกแห่งใช้เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราชในกิจกรรม
ทุกด้านของหน่วยราชการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ค่วนที่ สุด ที่ 1157/2543 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2543
และสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 1305/3043
ลงวันที่ 3 เมษายน 2543 จำนวน 100 ชุด

ด้วยคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร
แจ้งว่า ในการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 129 เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2543 ได้มีการ
พิจารณาศึกษาการใช้เลขศักราชของหน่วยราชการมีการใช้เลข 2000 กันอย่างแพร่หลาย
ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เนื่องจากมีกระแสวัฒนธรรมต่างชาติครอบงำ
กิจกรรมแทบทุกด้านของภาคเอกชนจนมีการใช้เลขศักราชเป็น 2000 เกือบทั้งหมด เมื่อหน่วย
ราชการละทิ้งหลักและธรรมเนียมปฏิบัติมาร่วมใช้เลขศักราช 2000 ด้วย จึงเป็นการกระทำ
ที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ประชาชนทั่วไปเกิดความเข้าใจว่า แม้แต่กิจกรรมของ
หน่วยราชการก็ยอมรับเลขศักราช 2000 แล้ว ย่อมจะส่งผลกระทบต่อเอกลักษณ์
ของไทย จนกลายเป็นปัญหาที่จะแก้ไขได้ยาก จึงขอให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) พิจารณาดำเนินการดูแลกำกับให้หน่วยราชการทุกแห่งและทุกระดับ
ใช้เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราชในกิจกรรมทุกด้านของหน่วยราชการ และขอให้ดูแลกำกับ
ให้หน่วยราชการที่กำกับดูแลสถานีวิจัยและสถานีโทรทัศน์ตลอดจนสื่อมวลชนประเภทอื่น
ขอความร่วมมือให้รายการต่าง ๆ ที่จัดโดยภาคเอกชนให้ใช้เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราช
เพื่อร่วมกันสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการอนุรักษ์เอกลักษณ์ของชาติ

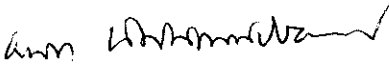
สำนักนายกรัฐมนตรีได้ศึกษาการใช้ปีศักราชแล้ว มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ปรากฏหลักฐานว่า ได้มีการใช้หลายอย่างตามความนิยมของยุคสมัย คือ มีทั้งพระพุทธศักราช (พ.ศ.) มหาศักราช จุลศักราช (จ.ศ.) และรัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) หรือแม้แต่คริสตศักราช (ค.ศ.) แต่การใช้พระพุทธศักราชในราชการทั่วไปนั้น เกิดจากพระราชดำริและพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ ตามประกาศวิธีนับวันเดือนปี ซึ่งประกาศ เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร์ศก 131 เป็นพระพุทธศักราช 2455 ต่อมาได้มีพระราชนิพนธ์ปฏิบัติประคติน พุทธศักราช 2483 ใช้บังคับก็ยังคงใช้เลขปีศักราชเป็นปีพระพุทธศักราช ต่อไป สำหรับในการบริหารงานเอกสารของทางราชการได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 ใช้บังคับแก่ส่วนราชการโดยกำหนดให้ใช้เลขปีพุทธศักราช ในการออกหนังสือราชการทั่วไป นอกจากนี้สำนักนายกรัฐมนตรีได้เคยมีหนังสือแจ้งเวียน ชักชวนความเข้าใจและให้ส่วนราชการถือปฏิบัติในการระบุคำว่า "พ.ศ." ในแบบคำสั่ง ระเบียบ ประกาศ หรือหนังสือรับรองเพื่อให้การปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันอีกด้วย สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะกรรมการฯ แต่โดยที่ข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ได้ ขอให้ดูแลกำชับให้หน่วยราชการที่กำกับดูแลสถานีวิจัยและสถานีโทรทัศน์ตลอดจนสื่อมวลชน ประเภทอื่นขอความร่วมมือให้รายการต่าง ๆ ที่จัดโดยภาคเอกชนให้ใช้เลขศักราชเป็นเลขปี พุทธศักราช ซึ่งครอบคลุมถึงสื่อมวลชนประเภทอื่นและภาคเอกชนด้วย จึงได้นำเสนอรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) พิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณามีมติตามนัยข้อเสนอของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

1. ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ถือปฏิบัติในการใช้เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราชในกิจกรรมทุกด้านของทางราชการ

2. ขอความร่วมมือสถานีวิทย์ สถานีวิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชนอื่น และ
ภาคเอกชนให้ใช้เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราช เพื่อสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการ
อนุรักษ์เอกลักษณ์ของชาติต่อไป
รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดนำเสนอกณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางผาณิต นิตินันท์ประภาศ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง
โทร. 2829303
โทรสาร 2827896

รับทก

11/15

บันทึกข้อความ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

วันที่ 21 ธ.ค. 43 เวลา 16.00 น.

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง โทร.2822694

ที่ นร 1305/ 3043

วันที่ 3 เมษายน 2543

เรื่อง การดูแลกำกับให้หน่วยราชการทุกแห่งใช้เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราชในกิจกรรม
ทุกด้านของหน่วยราชการ

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

1. ข้อเท็จจริง

ด้วยคณะกรรมการการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร
แจ้งว่า ในการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 129 เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2543 ได้พิจารณา
ศึกษาการใช้เลขศักราชของหน่วยราชการ ปรากฏว่า มีหน่วยราชการหลายแห่งทั้งในส่วนกลาง
ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นใช้เลขศักราช 2000 อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะการตั้งชื่องานหรือ
กิจกรรมหรือการประชาสัมพันธ์ เช่น ไอที 2000 มหกรรมการศึกษา 2000 งานสังสรรค์โรงเรียน-
วัด ...2000 การแข่งขันกีฬา จังหวัด 2000 ชื่อรายการวิทยุและโทรทัศน์มีต่อท้ายด้วยเลข
2000 เป็นต้น การกระทำเหล่านี้พิจารณาได้ว่า น่าจะเป็นการรุกรานต่อวัฒนธรรมของชาติไทย
ทำให้ประชาชนขาดสำนึก และละเลยทอดทิ้งเอกลักษณ์ของชาติ เพราะการใช้ศักราชเป็นเลข
ปีพุทธศักราชเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของชาติไทย และมีเพียงประเทศเดียวในโลก
ที่ใช้เลขปีพุทธศักราชอย่างเป็นทางการ โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงประกาศ
ให้ใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2456 และจากนั้นเป็นต้นมาหน่วยราชการทุกแห่งได้ใช้เลขศักราชเป็นเลขปี-
พุทธศักราชจนกลายเป็นเอกลักษณ์ประการหนึ่งของภาษาไทยมาเป็นเวลาเกือบ 90 ปี และมี
ธรรมเนียมปฏิบัติในการใช้เลขพุทธศักราช ในทุกกิจการของหน่วยราชการตลอดมา แต่ในขณะนี้
กระแสวัฒนธรรมต่างชาติได้ครอบงำกิจกรรมของภาคเอกชนแทบทุกด้านจนมีการใช้เลขศักราชเป็น
2000 เกือบทั้งหมด เมื่อหน่วยราชการละทิ้งหลักและธรรมเนียมปฏิบัติโดยรวมใช้เลขศักราช 2000
ด้วยอย่างแพร่หลาย จึงเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่งเพราะจะทำให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจว่า
แม้แต่กิจกรรมของหน่วยราชการก็ยอมรับเลขศักราช 2000 แล้ว ย่อมจะส่งผลกระทบต่อ
ต่อเอกลักษณ์ของไทยจนกลายเป็นปัญหาที่จะแก้ไขได้ยาก

2. ข้อเสนอของคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการฯ ได้มีหนังสือถึงท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ขอให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

2.1 ขอให้ดูแลกำกับให้หน่วยราชการทุกแห่งและทุกระดับ ใช้เลขศักราช เป็นเลขปีพุทธศักราชในกิจกรรมทุกด้านของหน่วยราชการ

2.2 ขอให้ดูแลกำกับให้หน่วยราชการที่กำกับดูแลสถานีวิจัยและสถานีโทรทัศน์ ตลอดจนสื่อมวลชนประเภทอื่น ขอความร่วมมือให้รายการต่าง ๆ ที่จัดโดยภาคเอกชน ให้ใช้เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราช เพื่อร่วมกันสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการอนุรักษ์เอกลักษณ์ของชาติ

3. คำสั่ง

ท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งว่า

3.1 นำเรียนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการ

3.2 นำเรียนผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียง และโทรทัศน์แห่งชาติ (ผอ.กทช.) เพื่อดำเนินการ

4. ข้อพิจารณา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ศึกษาจากหนังสือสารานุกรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จัดพิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานเปิดหอวชิราวุธานุสรณ์ วันที่ 1 มกราคม พุทธศักราช 2524 หัวข้อพุทธศักราช, การประกาศใช้ ความว่า การใช้ปีศักราชตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นต้นมา ปรากฏหลักฐานว่าได้มีการใช้กันมาหลายอย่างตามความนิยมของยุคสมัย หมู่เหล่า หรือตามความสมัครใจส่วนบุคคล คือมีทั้งพระพุทศักราช (พ.ศ.) มหาศักราช จุลศักราช (จ.ศ.) และรัตนโกสินทรศก (ร.ศ.) หรือแม้แต่คริสต์ศักราช (ค.ศ.) แต่การใช้พระพุทศักราชในราชการทั่วไป นั้น เกิดจากพระราชดำริและพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว กล่าวคือ ตามประกาศวิthinับวันเดือนปี ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก 131 เป็นพระพุทศักราช 2455 (ตั้งต้นปีในเดือนเมษายน) ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติปีประดิทิน พุทธศักราช 2483 ใช้บังคับโดยปีประดิทินนั้นให้มีกำหนดระยะเวลาสิบสองเดือน เริ่มแต่วันที่ 1 มกราคม และสิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม โดยยังคงใช้เลขปีศักราช เป็นปีพระพุทศักราชต่อไป

สำหรับในการบริหารงานเอกสารของทางราชการ ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงาน-
สารบรรณ พ.ศ. 2526 กำหนดบังคับใช้แก่ส่วนราชการ โดยกำหนดให้ใช้ปีพุทธศักราชในการออก
หนังสือราชการทั่วไปอยู่แล้ว นอกจากนี้ได้มีหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 1002/ว 50
ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2530 แจ้งเวียนซักซ้อมความเข้าใจและถือปฏิบัติในการระบุคำว่า "พ.ศ."
ในแบบคำสั่ง ระเบียบ ประกาศ หรือหนังสือรับรอง ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
งานสารบรรณ พ.ศ. 2526 เพื่อให้การปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันอีกด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงเห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะกรรมการ-
การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ที่ขอให้กำกับหน่วยราชการทุกแห่ง
ทุกระดับ ใช้เลขศักราช เป็นเลขปีพุทธศักราช ในกิจกรรมทุกด้านของหน่วยราชการ แต่โดยที่
ข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ได้ขอให้ดูแลกำกับให้หน่วยราชการที่กำกับดูแลสถานีวิทย์และ
สถานีโทรทัศน์ ตลอดจนสื่อมวลชนประเภทอื่นขอความร่วมมือให้ราชการต่าง ๆ ที่จัดโดยภาค
เอกชนให้ใช้เลขศักราชเป็นพุทธศักราช เพื่อสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการอนุรักษ์เอกลักษณ์
ของชาติ ซึ่งครอบคลุมถึงสื่อมวลชนประเภทอื่นและภาคเอกชนด้วย จึงเห็นสมควรนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติตามนัยข้อเสนอของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

4.1 ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ถือปฏิบัติในการใช้
เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราชในกิจกรรมทุกด้านของทางราชการ

4.2 ขอความร่วมมือสถานีวิทย์ สถานีวิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชนอื่น และภาค
เอกชน ให้ใช้เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราช เพื่อสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการอนุรักษ์
เอกลักษณ์ของชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วย สำนักงานปลัดสำนักนายก-
รัฐมนตรีจักได้ดำเนินการต่อไป

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววณิ เกษตรอรรม)
นิติกร 67

[Handwritten signature]
12.11.67

[Handwritten signature]
(นางผาณิต นิตินันท์ประกาศ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

[Handwritten signature]
5 พ.ย. 67

10 เส.ย. 2543

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

สมท/สรค/ ๑๖๕๘/๑๖๖.๖.๕๓/๑๑ ๑๕.๑๕.๖๗

๑๖.๑๑/๑๖๕/๑๖๖.๖.๕๓

ด่วนที่สุด

ที่ ๑๑๕๓๗/๒๕๕๓

วันที่ออกเอกสารเลขที่ 6091

วันที่ 10 มี.ค. 43 เวลา 11:30

14/15

สภาผู้แทนราษฎร สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 ถนนอุทองใน กท ๑๑๓๖๑ 537
 วันที่ 13 มี.ค. 43
 เวลา 14:30 น.

๑ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้ดูแลกำกับให้หน่วยราชการทุกแห่งใช้เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราชในกิจกรรมทุกด้าน
ของหน่วยราชการ

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง
 เลขรับ 792
 วันที่ 13 มี.ค. 43
 เวลา 15:00 น.

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

ที่ ๑๑๕๓๗/๒๕๕๓
 10 มี.ค. 43
 สกร
 13 มี.ค. 43

ด้วยในคราวประชุมของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทน
ราษฎร ครั้งที่ ๑๒๙ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ได้มีการพิจารณาศึกษาการใช้เลขศักราช
ของหน่วยราชการที่มีการใช้เลข 2000 กันอย่างแพร่หลาย ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ตามที่ในปัจจุบันได้มีหน่วยราชการหลายแห่ง ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
ได้ใช้เลขศักราช 2000 กันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการตั้งชื่องานหรือกิจกรรมหรือการ
ประชาสัมพันธ์ เช่น "ไอที 2000" "มหกรรมการศึกษา 2000" "งานสังสรรค์โรงเรียนวัด.....2000"
"การแข่งขันกีฬา.....จังหวัด.....2000" ชื่อรายการวิทยุและโทรทัศน์ก็มักต่อท้ายด้วยเลข 2000
เป็นต้น การกระทำเหล่านี้พิจารณาได้ว่า น่าจะเป็นการรุกรานต่อวัฒนธรรมของชาติไทย ทำให้ประชาชน
ขาดสำนึกและละเลยทอดทิ้งเอกลักษณ์ของชาติ เพราะการใช้เลขบอกศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราช
เป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของชาติไทย และมีเพียงประเทศเดียวในโลกที่ใช้เลขศักราช
อย่างเป็นทางการเป็นปีพุทธศักราช โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงประกาศให้ใช้
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๕๖ และจากนั้นเป็นต้นมาหน่วยราชการทุกแห่งได้ใช้เลขศักราชเป็นเลขปีพุทธศักราช
จนกลายเป็นเอกลักษณ์ประการหนึ่งของภาษาไทยมาเป็นเวลาได้เกือบ ๙๐ ปีแล้ว และมีธรรมเนียม
ปฏิบัติของหน่วยราชการตลอดมาว่า ในการใช้เลขศักราชในทุกกิจกรรมจะใช้เลขพุทธศักราช ดังนั้น
ในขณะนี้ที่กระแสวัฒนธรรมต่างชาติได้ครอบงำกิจกรรมแทบทุกด้านของภาคเอกชน จนมีการใช้
เลขศักราชเป็น 2000 เกือบทั้งหมดอยู่แล้ว เมื่อหน่วยราชการละทิ้งหลักและธรรมเนียมปฏิบัติมา
ร่วมใช้เลขศักราช 2000 ด้วยอย่างแพร่หลาย จึงเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้
ประชาชนทั่วไปเกิดความเข้าใจว่า แม้แต่กิจกรรมของหน่วยราชการเองก็ยอมรับเลขศักราช 2000 แล้ว
ซึ่งย่อมจะส่งผลกระทบต่อเอกลักษณ์ของไทย จนกลายเป็นปัญหาที่จะแก้ไขได้ยาก

